

Sygn. akt III U 114/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2014r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Witkowski
Protokolant:	sekr. sądowy Beata Dzienis

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 maja 2014r. w Suwałkach

sprawy **S. S.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wcześniejszą emeryturę

w związku z odwołaniem S. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 18 października 2013 r. znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje S. S. prawo do emerytury od dnia 23 stycznia 2014r.

Sygn. akt III U 114/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 18.10.2013r. odmówił S. S. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu wskazał, że zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r. poz.1440) w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r., w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), ubezpieczonemu, urodzonemu po dniu 31.12.1948r. emerytura przysługuje, jeżeli spełnił łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny, wynoszący 60 lat dla mężczyzn;
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego;
- w dniu wejścia w życie przepisów ustawy emerytalnej, tj. 1.01.1999r., udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat, w tym okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, wynoszący co najmniej 15 lat.

Zakład odmówił S. S. prawa do emerytury, ponieważ nie udowodnił 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, a jedynie 23 lata i 13 dni. Ponadto odwołujący się nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od tej decyzji S. S. domagał się zmiany powyższej decyzji i przyznania prawa do emerytury. Wskazał, iż przez okres 25 lat pracował w Zakładzie (...) jako rybak jeziorowy, w tym 16 lat w warunkach szczególnych. Dodatkowo wniósł o przywrócenie terminu do złożenia odwołania, gdyż z uwagi na stan zdrowia nie mógł tego uczynić w zakreślonym terminie. Do odwołania dołączył dowody na okoliczność pracy w gospodarstwie rolnym rodziców.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego odrzucenie, z uwagi na uchybienie terminowi do jego złożenia, a w przypadku przywrócenia przez Sąd terminu do złożenia odwołania domagał się jego oddalenia. Uzasadniając jak w zaskarżonej decyzji wskazał, iż nie uznał za pracę w warunkach szczególnych następujących okresów zatrudnienia:

- od 01.11.1974r. do 10.09.1975r. i od 02.05.1979r. 30.11.1993r. w Gospodarstwie (...) Skarbu Państwa w E. na stanowisku rybaka jeziorowego, dokumentowanego „zwykłym” świadectwem pracy, które nie stanowi dowodu wykonywania prac w warunkach szczególnych zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.);

- od 01.12.1993r. do 31.05.1995r. w Gospodarstwie (...) Polskiego Związku Wędkarskiego w S. na stanowisku rybaka jeziorowego, dokumentowanego „zwykłym” świadectwem pracy, które nie stanowią dowodu wykonywania prac w warunkach szczególnych zgodnie z powołanymi przepisami prawa.

Ponadto z uwagi na dołączenie do odwołania dokumentów dotyczących jego pracy w gospodarstwie rolnym, których rozpoznanie ma wpływ na ocenę przesłanek do nabycia prawa do emerytury, organ rentowy przekazała je do Wydziału Świadczeń Emerytalno – Rentowych, celem ustalenia, czy na ich podstawie można przyjąć do stażu ubezpieczeniowego wnioskodawcy okres pracy w rolnictwie.

Sąd Okręgowy w Suwałkach ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie należało uznać za uzasadnione.

W pierwszej kolejności rozważania wymagała kwestia uchybienia przez odwołującego się terminowi do złożenia odwołania. Zgodnie z art. 477⁹ § 3 kpc Sąd odrzucił odwołanie wniesione po upływie terminu, chyba że przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się. W orzecznictwie przyjmuje się, że nadmierne jest opóźnienie, gdy wniesienie odwołania od decyzji organu rentowego nastąpiło po upływie osiemnastu miesięcy od dnia doręczenia jej odpisu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 29.09.1999r., II UKN 490/99) albo po upływie trzynastu miesięcy od dnia wydania decyzji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 18.12.1998r., II UKN 561/98) albo po upływie sześciu miesięcy od dnia doręczenia decyzji organu rentowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 22.10.1997r., II UKN 61/97). W tym kontekście należy oceniać "nadmierność opóźnienia".

Nie ulegało wątpliwości, iż decyzję z dnia 18.10.2013r. odwołujący się zaskarżył dopiero w dniu 23.01.2014r. Organ rentowy zaś w tym zakresie ograniczył się jedynie do podniesienia zarzutu uchybienia terminowi do złożenia odwołania, nie przedkładając dowodu potwierdzającego datę odbioru przez odwołującego się decyzji. Zdaniem Sądu przyjmując, iż została ona wysłana w dniu jej wydania – 18.10.2013r. i odebrana przez adresata w przeciągu tygodnia, można zakładać, iż termin 30 dni na złożenie odwołania od tej decyzji rozpoczął biegł 25.10.2013r. i upłynął w dniu 25.11.2013r. Opóźnienie więc ze strony odwołującego wyniosło ok. 2 miesiące. Nie jest to zatem aż tak „nadmierne opóźnienie”, aby nie podlegało przywróceniu. Poza tym odwołujący się usprawiedliwił przyczyny, które spowodowały, iż uchybił terminowi do złożenia odwołania. Jak wynika bowiem z usprawiedliwienia odwołującego się oraz dołączonych dokumentów medycznych (k. 24-25) przyczyną opóźnienia był stan zdrowia odwołującego się. Z karty informacyjnej leczenia szpitalnego wynika, iż cierpi on m.in. na migotania przedsionków, a w styczniu 2014r.

przeszedł badanie EKG. Odwołujący się wskazał, iż z uwagi na stan zdrowia nie był w stanie właściwie pokierować swoimi sprawami. Sąd dał wiarę tym wyjaśnieniom i przyjął, że były one wystarczające do przywrócenia mu terminu do złożenia odwołania od decyzji z dnia 18.10.2013r.

Mając natomiast na względzie zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, należało uznać, iż odwołujący się wykazał obie sporne kwestie tj. posiadanie wymaganego 25-letniego okresu ubezpieczeniowego i mu równoważnego oraz 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Jak wynika z orzecznictwa, czego potwierdzeniem jest choćby wyrok Sądu Najwyższego z dn. 2.02.1996r. II URN 3/95 (Lex 24774), w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Przepisy bowiem kodeksu postępowania cywilnego nie przewidują w tym względzie żadnych ograniczeń w postępowaniu przed sądami.

Ewentualne ograniczenia dowodowe wskazane w §2 powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) bądź wynikające z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11.10.2011r. w sprawie postępowania w sprawie o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz.U. z 2011r. Nr 237, poz. 1412), a poprzednio z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno- rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. z 1983r. Nr 10, poz. 49 ze zm.), sprowadzające się do złożenia na piśmie stosownych świadectw pracy, dotyczą wyłącznie postępowania przed organami rentowymi.

Co do ogólnego stażu ubezpieczeniowego to w toku postępowania zważono na wynik postępowania przeprowadzonego przez organ rentowy, w efekcie którego na podstawie dowodów dołączonych do odwołania od decyzji z dnia 18.10.2013r. uznał on okresy pracy odwołującego się w gospodarstwie rolnym rodziców od 22.01.1969r. do 29.02.1972r. i od 01.07.1972r. do 13.12.1972r. w zakresie niezbędnym do ustalenia uprawnień do emerytury. Mając powyższe na uwadze należało przyjąć za organem rentowym, iż na dzień 01.01.1999r. odwołujący się spełnił warunek posiadania co najmniej 25 lat stażu ubezpieczeniowego.

W sprawie uznać też należało, że odwołujący się spełnił i warunek 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Do stażu pracy w warunkach szczególnych zaliczyć mu należało bowiem okres zatrudnienia w Gospodarstwie (...) Skarbu Państwa w E. od 01.11.1974r. do 10.09.1975r. i od 02.05.1979r. do 30.11.1993r. oraz w Gospodarstwie (...) Polskiego Związku Wędkarskiego w S. od 01.12.1993r. do 31.05.1993r. W obu mianowicie zakładach odwołujący się pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku rybaka jeziorowego (zmiana zakładów pracy była związana z upadkiem gospodarstwa Skarbu Państwa i przejściem majątku przez Polski Związek Wędkarski). W obliczu też akt osobowych i zeznań przesłuchanych w sprawie świadków przyjąć należało, że w spornych okresach odwołujący się swoje obowiązki wykonywał przez cały rok, również zimą.

W spornym okresie przełożonym odwołującego się był świadek S. K., który potwierdził, iż odwołujący się stale pracował, jako rybak jeziorowy. Wskazał on, że Gospodarstwo (...) dysponowało miejscami połowu rozmieszczonymi na różnych jeziorach i rybacy jeziorowi wykonywali połowy na różnych akwenach, mieszkając w miejscowościach, w których wykonywali swoją pracę. Wszystko to miało związek ze specyfiką wykonywanej pracy. Potwierdził to również świadek H. R., były współpracownik odwołującego się, który nadal pracuje jako rybak jeziorowy. Też świadek ten wskazał wyraźnie, że połowu dokonywali i dokonują również zimą, łowiąc w przerębli.

W związku z powyższym sporne okresy podlegają zaliczeniu do prac wykonywanych w warunkach szczególnych na podstawie zapisu w Wykazie A Dziale X (rolnictwo i przemysł rolno – spożywczy) poz. 2 (prace rybaków jeziorowych prowadzących połowy cały rok). Również Zarządzenie Nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31.03.1988r. dla rybactwa śródlądowego w Dziale X poz. 2 pkt 1 uwzględnia rybaka jeziorowego.

Mając więc te wszystkie okoliczności na uwadze, stwierdzić należy, że odwołujący się spełnił warunki do otrzymania emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Posiada

bowiem 25-letni okres składkowy, nieskładkowy i uzupełniający niezbędny do jej otrzymania, w tym 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Będąc zaś członkiem otwartego funduszu emerytalnego, złożył oświadczenie o przekazaniu środków zgromadzonych na rachunku OFE za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa. Z dniem również (...) ukończył 60 lat życia.

W związku z tym Sąd Okręgowy, na mocy art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu się prawo do emerytury od dnia złożenia odwołania tj. od dnia 23.01.2014r.

mt